

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Illvstrivm Virorum Epistolae, Hebraicae, Graecae et Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra aetate doctissimum diuersis temporibus missae

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Henricus Glareanus Heluetius, poeta laureatus, Ioanni Reuchlin LL. doctori
S. D. P.

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270838)

IO. REUCH. LIBER SECVND.

fræ Inhibitioni contrauenientem incurrere uolumus ipso facto, inhibeatis. Q VIBVS NOS etiam unâ cum præfato Reue rendissimo Cardinali sancti Eusebii, tenore præsentiu sub similibus pœnis inhibemus, ne ipsi uel eorum alter in causa & causis huius modi, per se uel aliû, seu alios, publice uel occulte, directe uel indi recte, quouis quæsito colore uel ingenio, in uilipendium litispē dentia & Iurisdictionis nostræ, immo uerius Apostolicæ aut in di cti Domini Io. Reuchlin principalis, Iurisq; sui præiudiciû & gra uamen, lite & causâ huiusmodi sic coram nobis indecisispē den tibus, quicquam attentare, seu innouare præsumât. Quod si secus factum fuerit, id totum reuocare & ad statum pristinum reducere & ad dictarum excommunicatiōis & aliarum censurarum & pœ narum DECLARATIONEM earumque aggrauationem reaggrauationem, interdicti ecclesiastici appositionem, ac auxilii brachii secularis iuocationem procedere curabimus, iusticia me diante. Da igitur Cope operam, etiam atq; etiam oro, ut Christia nissimus ipse rex tuus, te monstrante tuoq; ductu, me Christianû esse Doctorem, uel ex his Apostolicis sententiis & inhibitionibus agnoscat, & cogitet se fraudibus Pœnitentiarii sui Parui, quippe Fratricelli ac de Fraterculorum numero deceptum, seductumq; fuisse, quo minus ipse mihi succenseat, si præconia quibus Faculta tem Parisiensem huc usque plurimum exornaueram dum mater erat, postea q̄ mihi uersa fuerit in Nouercam, recantauero, & lau des Parisiensium toto uitæ meæ tempore cum eorum summo ui tuperio recte mutauero. Est enī iniusta Nouerca, ut ait Virgilius. Et Seruius. Hoc, inquit, perpetuū est Nouercæ epitheton. Pro quo uelim similiter expectet de me omnes Theologistæ, quos ego ue ros esse theologos, licet deceptus, arbitrabar, male astæ uitæ ac ui tiorum suorum immortale uituperium. De ipsis enim & singulis & omnibus contrariam Stefichoro Palinodiam, aspirantibus Mu sis agam, ut sibi ab illis malis caueant omnes boni, & eisdem eue niat Neoptolemia uindicta. Vale mi Cope, nostri prælij armi ger fidelissime.

Henricus Glareanus Heluetius, Poeta laureatus,
Ioanni Reuchlin LL. Doctori S. D. P.

E P I S. I L L V S T. V I R O R V M A D

VELLEM ego iucundissime Senex, non Glareanum iuue-
nem imberbem insipientemq; sed Scipionem illum, Leli-
um ue tecum loqui, ut cum sis alter Cato, omnium uirtu-
tum specimen, non minus me tibi, quàm te nobis iucundum in-
telligerem. Ingemo ego uehemèter stulticiam nonnullorum no-
stræ tempestatis hominum, & q̄ sua non noscunt tempora Ma-
niden. Estq; mihi ab his sæpe q̄ nomen & decus tuum defederim
illusum. Quod equidem parui duco, habeant illi gloriolam talē,
ne puero quidem appetēdam. *ἔχει θεός ἐν δίκῳ ἔμμα.* Scribo ad
te ut dum Sulpitius Ciceroni, dum C. Caesar Rempub. oppresse-
rat, clamarent in me quoq; si ullam haberent causam. Debebam
me Hercule q̄ te iuuare non possum, uehementer dolere. Sed con-
solatur me inclyta tua grauitas, tam sublime ingenium, tanta de-
niq; sciētiarum omnium moles Zoilis tuis opposita, ut neq; mea,
nec pueri mei similis pauca opera, sed ne quidē aliorū auxilio
egeas. Vnum tamen scito, multos etiam tibi in urbe Agrippina
esse amicos *ὅτι αὐτῶν καὶ πρὸς ἐν ὄργῃ αὐτῶν.* Est in primis Iohan-
nes Casarius Iuliacensis, uir multa doctrina clarus, græce linguae
peritus. Est Hermannus Buschius optimo in te animo, qui quoti-
dianas rixas ob nomen tuum patitur, quiq; & si carmina in famo-
sum illum Tungari libellum coactus penē ediderit, tamen in his
neq; nomen tuum posuit, neq; offendere te animus fuit. Nam &
duobus illis annis & hodie multa ob decus & gloriam tuam apud
hostes quoq; claram patitur. Quæ mihi argumentum magnum
præbent constantis amiciciæ. Immo uero miratur ille plurimum
tuam modestiam; q̄ in Apologetico tuo libello tam benigniter
eum & Gaudensem increpasti, qui maiore digni redargutione fu-
erint. Cum autem Iacobus ille Hochstrat sit eius in quo Gauden-
sis est Cœnobii Prædicatorum Prior (sic nanq; loquuntur) forte
obedientia Gaudensis factum, non etiam carminum tenorem ex-
cusabit, quod ipse mihi suspirans professus est. Ortuinam autem
etiam si uellem non possum non redarguere. Nam & ego iunior
cum illi dissuaderem, ne crimē suum in te euomeret, in te (inquā),
omnis doctrinæ parentem & decus nostrum. Tum quoq; quasi ad-
uersus ranam pugnans Homeri uersiculum subiunxi.

IO. REUCH. LIBER SECVND.

Οὐ λήσεις γε θεοὺς φύσιν ἔχοντα καὶ τὰ ποιήσας πᾶν ὄν ἴσους.
 Irrisit me homuncio, tanquam cōsiliū iuuenile dedissem, quod
 & si erat non pœnitendum tamen euentus docuit, Cæterum Vni
 uersitas aut nostræ urbis studiū nil aduersus te attentauit, ni Vni
 uersitatem soli Theologi, si sic appellari debeant, constituent. Sed
 hæc hætenus. Vnum tantum oro, si puer seni sapiēti cōsiliū da
 re debet, te consoletur, q̄ tuum & nomen & decus posteritas nun
 quam silebit, gloriamq; tuam nulla delebit obliuio. Paucis etiam
 datum esse ad tale summæ sapientiæ fastigium, in quo deiecto Pa
 linuro tanquam Aeneas clauum tenes, peruenire posse. Plurimos
 autem esse qui alienæ gloriæ inuideant, idq; exemplis tibi decla
 rare, quid aliud quàm *Δαίκα εἰς ἀθίνας*. Vale nūquam intermo
 riture Senex, & literarū decus. Agrippinæ *ἐκ τῶ πῶν μουσῶν οἰκίω*.
 Anno M. D. XIII. Quarto Non. Ianuarias.

Iohannes Cæsarius, Capnioni suo
 Salutem.

DOCTOR Martinus Groningus patria Bremensis, ubi ex
 Vrbe Coloniam rediit, ad me diuertit, atque per mensem
 fere in ædibus meis uersatus & hospitatus est. Interim ne di
 es quidem fuit in quo non de te commentati fuerimus. Multi
 quoque ob eandem causam ad nos uenerunt, ut quanquam aliās
 certi esse poterant de causæ tuæ in Vrbe tractatu, ex illo tamen
 planius intelligerent, inter quos quadam nocte simul eramus præ
 cipue Illustris Nouæ Aquilæ Comes, Iohannes Capellarius alias
 de Regio Pago, & Henricus Monoceros alias de Vuesalia, totam
 illam noctem tecum transegimus. Credo mi Capnion, neque fa
 tis neque humano cōsilio euenisse, sed diuina potius prouidētia,
 ut talis tantaque controuersia inter te & Theosophistas aduersari
 os tuos suboriretur, quando alioqui quisquis alius is fuisset præter
 te, succubuisset omnino, & si non uirtute, multitudine tamen, &
 turba superatus. Ita nec potest falli **DEVS**, nec fallit unquam.